

Nr 356.

Av herr **Franzon**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 13 december 1940 (nr 1000) om allmän omsättningsskatt, m. m.*

I proposition nr 351 angående ändring i vissa delar av förordningen om allmän omsättningsskatt har departementschefen förordat ett nytt beskattningsförfarande, som bygger på att åt länsstyrelserna skulle i stället för åt de vanliga beskattningsnämnderna anförtros att årsvis verkställa en definitiv skattepåföring med utgångspunkt från de skattskyldigas uppgifter. Det skall villigt erkännas, att denna fråga erbjuder stora svårigheter. Skäl kunna, som i propositionen framhålles, anföras såväl för den av finansministern föreslagna metoden som för ett beskattningsförfarande i direkt samband med inkomsttaxeringen. Vid en närmare granskning av skälen för och emot bör emellertid enligt min uppfattning företräde givas åt ett taxeringsorgan, där lekmannainflytandet kan göra sig gällande.

I propositionen anføres, att omsättningsbeskattningens invecklade natur gör den mindre lämplig att anförtros åt lekmän, varjämte framhålles, att beskattningsnämnderna komma att bli hårt tyngda av övrigt taxeringsarbete. Om den fortlöpande kontrollen förlägges till länsstyrelserna och utövas i form av en effektiv saklig granskning i förening med skatteförelägganden, synas emellertid de i propositionen åberopade skälen i första hand leda till att beskattningsnämnderna i första instans befrias från taxeringen till omsättningsskatt; att helt övergiva det hävdvunna taxeringsförfarandet med lekmannainflytande torde däremot vara en mycket ömtålig sak. Då den definitiva skattepåföringen innebär en taxering, — och annat kan här ej förutsättas — bör principen om svenska folkets rätt att sig självt beskatta upprätthållas beträffande omsättningsskatten som annorstädes. Vid bevarande av möjligheten att låta de rena uppskattningsfrågor, varom vid taxeringen till omsättningsskatt ofta är fråga, avgöras av beskattningsnämnd, bör i stället övervägas, huruvida ej prövningsnämnderna kunde medhinna att definitivt pröva och fastställa skattskyldigheten.

Så till vida innebär sistnämnda metod en svaghet, att lokalkännedomen ej är allsidigt företrädd inom prövningsnämnden. Denna olägenhet bör dock icke överdrivas. Huvuddelen av omsättningsskatten torde nämligen såsom i propositionen påpekats utom i rena undantagsfall ha erlagts redan i samband med avlämnandet av redovisningarna eller efter särskilda skatteföre-

lägganden. Men att länsstyrelsen i dessa undantagsfall vore ett lämpligare taxeringsorgan än prövningsnämnden kan med fog bestridas.

Med avseende å risken för en av omsättningsskatteärendena föranledd olämplig ökning av prövningsnämndens arbetsbörda må utöver vad nyss sagts framhållas, att vad som i propositionen i avsnittet om fullföljdrätten uttalas synes värt att beakta jämväl i förevarande sammanhang. Beträffande fullföljdrätten anföres nämligen av departementschefen, att besvär över omsättningsskattetaxeringen ofta äro kombinerade med besvär över den skattskyldiges inkomsttaxering samt att då tvisten sålunda ofta kan gälla en och samma sakfråga prövningen av omsättningsskattemålet tydligen ej kan sägas föranleda nämnvärd ökning av arbetsbördan. Nu handlägger visserligen prövningsnämnden frånsett besvärsmålen vissa andra stora grupper av ärenden. I fråga om den mest tidsödande gruppen, de s. k. anmärkningsmålen, föreligger emellertid i samma utsträckning som vid besvärsmålen ett nära samband mellan taxeringen till omsättningsskatt och inkomsttaxeringen.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av förutnämnda proposition måtte besluta, att den årliga taxeringen till allmän omsättningsskatt skall handhavas av prövningsnämnd.

Stockholm den 30 oktober 1943.

L. Franzon.